

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

30 januari 2009

VERZOEKSCHRIFT

**over de behandeling in eigen woonplaats
van fiscale geschillen met de Vlaamse Belastingdienst**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Ward Kennes**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jaak Gabriels.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;

de heren Ward Kennes, Erik Matthijs, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

mevrouw Hilde Eeckhout, de heren Jaak Gabriels, Sven Gatz;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Michèle Hostekint, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Frank Creyelman, mevrouw Hilde De Lobel, de heren Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Lode Ceyssens, Tom Dehaene, mevrouw Joke Schauvliege;

mevrouw Annick De Ridder, de heren Marc van den Abeelen, Bob Verstraete;

de heren Bart Caron, Bart Van Malderen, N.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Jan Peumans.

INHOUD

	Blz.
I. Procedure.....	4
II. Onderwerp van het verzoekschrift.....	4
III. Vergadering van 10 juni 2008 – Werkwijze	4
IV. Vergadering van 21 oktober 2008 – Standpunt van de juridische dienst van het Vlaams Parlement	5
V. Vergadering van 13 januari 2009 – Standpunt van de Vlaamse Belastingdienst.....	5
VI. Conclusie	5
Bijlage: Nota van de Vlaamse Belastingdienst	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft op 10 juni en 21 oktober 2008 en 13 januari 2009 een verzoekschrift over de behandeling in eigen woonplaats van fiscale geschillen met de Vlaamse Belastingdienst behandeld.

I. PROCEDURE

Op 21 mei 2008 werd bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift over de behandeling in eigen woonplaats van fiscale geschillen met de Vlaamse Belastingdienst ingediend (verzoekschrift nr. 11 (2007-2008)).

De voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het verzoekschrift op 26 mei 2008 ontvankelijk verklaard en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft het verzoekschrift behandeld op 10 juni en 21 oktober 2008 en op 13 januari 2009.

Op 10 juni 2008 werd het verzoekschrift voorgelegd aan de commissie. De commissie besloot toen eenparig om advies in te winnen bij de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement. Nadien, op 21 oktober 2008, besliste de commissie, na kennisname van het advies van de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement, om het verzoekschrift ten gronde te behandelen en aan de bevoegde Vlaamse minister een standpunt te vragen. Het antwoord van de Vlaamse Belastingdienst werd in de commissie besproken op 13 januari 2009, waarna door de commissie een besluit werd geformuleerd.

II. ONDERWERP VAN HET VERZOEKSCHRIFT

De verzoeker stelt in haar verzoekschrift voor om de fiscale geschillen van de Vlaamse Belastingdienst inzake onroerende voorheffing te laten behandelen door de fiscale kamer van de rechtbank van eerste aanleg die ‘ratione loci’ bevoegd is ten aanzien van de woonplaats van de belastingplichtige.

III. VERGADERING VAN 10 JUNI 2008 – WERKWIJZE

De heer *Jaak Gabriels*, voorzitter, stelt voor dat de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting akte neemt van de inhoud van het verzoekschrift. Aangezien het een federale aangelegenheid betreft, kan de commissie er zijns inziens geen antwoord op formuleren.

De heer *Herman De Reuse* zegt het voorstel zoals geformuleerd in het verzoekschrift te kunnen volgen. De Vlaamse Belastingdienst is inderdaad in Erembodegem bij Aalst gevestigd. De spreker beaamt dat dit in het verleden al tot heel wat moeilijkheden in bepaalde rechtszaken heeft geleid, wat betreft de bevoegdheid ‘ratione loci’ van de rechtbanken. Als advocaat heeft de heer De Reuse weet van dossiers waarin verschillende tegenstrijdige uitspraken werden gedaan.

Op inhoudelijk vlak verdient de voorgelegde vraag de nodige aandacht van de commissieleden. Zelfs vanuit de uiterste grens van de provincies Limburg en West-Vlaanderen moeten allen naar Gent komen, hetgeen de enige plaats van bevoegdheid is. Het leek de spreker dan ook de moeite waard om daar eens over na te denken in plaats van er louter kennis van te nemen.

De heer *Jaak Gabriels*, voorzitter, merkt op dat onderhandelingen met de federale overheid nodig zullen zijn om de problematiek volledig uit te klaren. Dit kan niet in een pennentrek in de commissie beslecht worden. Hij stelt voor om de verzoeker mee te delen dat de commissie uiteraard het verzoekschrift en de argumentatie genegen is, maar dat moet verwezen worden naar onderhandelingen die dienaangaande met de federale overheid nodig zullen zijn. Anders dreigt het risico dat de commissie pretendeert een antwoord te kunnen geven in een aangelegenheid waarvoor ze niet bevoegd is.

De heer *Herman De Reuse* stelt het niet eens te zijn met dit standpunt. Het verzoekschrift betreft een bevoegdheid ‘ratione loci’. De overheid die de bevoegdheidsregels bepaalt, kan een oplossing bieden door te bepalen dat de bevoegdheid ‘ratione loci’ bepaald wordt door de woonplaats van diegene die in voorziening gaat tegen een bepaalde maatregel

van de Vlaamse Belastingdienst. De spreker veronderstelt dat dergelijke bepaling geen wijziging van het Gerechtelijk Wetboek vereist. Misschien zou het een federale materie kunnen zijn, maar dat is volgens hem helemaal niet het geval, omdat het de Vlaamse Regering is, de Vlaamse belastingsadministratie in dit geval, die zegt waar de bevoegdheid ‘ratione loci’ wordt gesitueerd. De heer De Reuse gaat ervan uit dat Vlaanderen dit perfect anders kan regelen en gaat er dan ook van uit dat het de commissieleden zijn die daarover moeten discussiëren. Hij concludeert dat het de Vlaamse wetgever is die dit perfect in deze commissie kan bediscussiëren.

De heer *Jaak Gabriels*, voorzitter, stelt voor om de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement te consulteren met de vraag of de commissie dit zelf via een wetgevend initiatief zou kunnen beslechten.

De heer *Herman De Reuse* denkt dat er geen wetgevend initiatief moet zijn. De heer *Jaak Gabriels* betwist dit: in het verzoekschrift wordt gevraagd om een wijziging op wetgevend vlak. De heer *Herman De Reuse* gaat er van uit dat de administratie dit op eenvoudige wijze kan oplossen door een andere formulering te hanteren op hun mededelingen aan de betrokkenen, ongeacht of er nu al dan niet een wetgevend initiatief komt.

De heer *Jaak Gabriels*, voorzitter, stelt dat bij een meningsverschil in de commissie, de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement kan geconsulteerd worden. Nadien, na advies over welk initiatief deze zaak ten gronde kan regelen, kan het dossier opnieuw aan de commissie voorgelegd worden. De heer *Herman De Reuse* sluit zich bij dit voorstel aan.

IV. VERGADERING VAN 21 OKTOBER 2008 – STANDPUNT VAN DE JURIDISCHE DIENST VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Op de vergadering van 21 oktober 2008 nam de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting kennis van de nota van de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement.

De Juridische Dienst komt tot de conclusie dat de Vlaamse decreetgever onder bepaalde voorwaarden bevoegd is om te bepalen welke rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van geschillen in verband met de onroerende voorheffing. De juridische dienst verwijst naar de mogelijke bevoegdheden op basis waarvan dit zou kunnen: de impliciete bevoegdheden en de eigen toegewezen materiële, in dit geval fiscale, bevoegdheden.

Op basis van dit advies, werd vervolgens op dezelfde vergadering het standpunt gevraagd van de bevoegde Vlaamse overheid.

V. VERGADERING VAN 13 JANUARI 2009 – STANDPUNT VAN DE VLAAMSE BELAS- TINGDIENST

Op de vergadering van 13 januari 2009 nam de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting kennis van de nota van de Vlaamse Belastingdienst.

Hoewel erkend wordt dat het voorstel om geschillen inzake onroerende voorheffing te laten behandelen door de fiscale kamer van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de belastingplichtige, praktische voordelen zou opleveren voor een aantal belastingplichtigen, zijn er volgens de Vlaamse Belastingdienst echter weinig argumenten voorhanden waaruit zou kunnen blijken dat een aanpassing van de territoriale bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken noodzakelijk is.

Bijgevolg is het volgens de Vlaamse Belastingdienst onwaarschijnlijk dat voldaan is aan de voorwaarden voor de Vlaamse decreetgever om op basis van de impliciete bevoegdheden van de deelstaten, de bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken inzake onroerende voorheffing, zoals deze van toepassing is in het Vlaams Gewest, te wijzigen.

VI. CONCLUSIE

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting treedt het standpunt van de Vlaamse Belastingdienst bij.

De commissie concludeert dat onvoldoende voldaan is aan de voorwaarden voor de Vlaamse decreetgever om op basis van de impliciete bevoegdheden van de deelstaten, de bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken inzake onroerende voorheffing, zoals deze van toepassing is in het Vlaams Gewest, te wijzigen. Een eventuele oplossing dient gevonden te worden op federaal beleidsniveau.

De verslaggever,

Ward KENNES

De voorzitter,

Jaak GABRIELS

BIJLAGE:

Nota van de Vlaamse Belastingdienst

De heer JAAK GABRIELS
Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en
Begroting
Vlaams Parlement
1011 Brussel

Agentschap Vlaamse Belastingdienst
Koning Albert II-laan 19 Bus 7
1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 54 39 – Fax 02 553 54 61
vlaamsebelastingdienst@fb.vlaanderen.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
		VLABEL/OV/BDB/PVZ 20-5-08	
vragen naar/e-mail	telefoonnummer	datum	
Björn De Backer Bjorn.debacker@fb.vlaanderen.be	02 553 54 58		

Betreft: Verzoekschrift: bevoegdheidsverdeling inzake aanduiding van de bevoegde rechter

Geachte heer Commissievoorzitter,

De Vlaamse Belastingdienst heeft kennis genomen van het verzoekschrift dd. 20 mei 2008 van Mevr. Elsje Gregoor, alsook van het advies van de Juridische Dienst (Dienst Informatie en Externe Relaties) van het Vlaamse Parlement dd. 24 juni 2008.

Mevr. Gregoor stelt in haar verzoekschrift voor om de fiscale geschillen van de Vlaamse Belastingdienst inzake onroerende voorheffing te laten behandelen door de fiscale kamer van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de belastingplichtige.

De juridische dienst komt tot de conclusie dat de Vlaamse decreetgever onder bepaalde voorwaarden bevoegd is om te bepalen welke rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van geschillen in verband met de onroerende voorheffing. De juridische dienst verwijst naar twee mogelijke bevoegdheden op basis waarvan dit zou kunnen :

- de impliciete bevoegdheden
- de eigen toegewezen materiële, in casu fiscale , bevoegdheden.

De bevindingen van de Vlaamse Belastingdienst, die de problematiek eveneens heeft onderzocht, worden hierna uiteengezet.

1. Wettelijk kader

Eerst en vooral dient bevestigd te worden dat de rechtbank van eerste aanleg te Gent inderdaad bevoegd is voor de behandeling van fiscale geschillen met betrekking tot de onroerende voorheffing.

Er moet immers bij de huidige stand van de wetgeving rekening gehouden worden met de artikels 569,32° Ger.W. en 632 Ger.W., ingevoegd door de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken.

Artikel 569,32° Ger.W. bepaalt de materiële bevoegdheid inzake fiscale geschillen van de rechtbank van eerste aanleg:

De rechtbank van eerste aanleg neemt kennis:

...

32° van geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet;

Art 632 Ger. W. bepaalt op zijn beurt de territoriale bevoegdheid inzake fiscale geschillen:

*Ieder geschil betreffende de toepassing van een belastingwet staat ter kennisneming van de rechter die zitting houdt **ter zetel van het Hof van beroep in wiens rechtsgebied het kantoor gelegen is waar de belasting is of moet worden geïnd** of, indien het geschil geen verband houdt met de inning van een belasting, in wiens gebied de belastingdienst is gevestigd die de bestreden beschikking heeft getroffen. Wanneer evenwel de procedure in het Duits wordt gevoerd, is alleen de rechtbank van eerste aanleg van Eupen bevoegd.*

De Koning kan andere rechters in het rechtsgebied van het Hof van beroep aanwijzen, die kennis nemen van geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet. Hij bepaalt het gebied waarbinnen de rechter territoriaal bevoegd is.

Krachtens art. 5,3° van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (gebiedsomschrijving en zetel van hoven en rechtbanken) is er een Hof van Beroep te Gent, waarvan het rechtsgebied de provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen omvat.

Aangezien het ontvangkantoor onroerende voorheffing te Aalst gelegen is en Aalst (provincie Oost-Vlaanderen) deel uit maakt van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Gent betekent dit dat de rechtbank van eerste aanleg te Gent ter zake bevoegd is.

2. Bevoegdheidsproblematiek

1) De eigen toegewezen materiële bevoegdheden

De juridische dienst van het Vlaams Parlement stelt dat de mogelijkheid om de aanduiding van de territoriaal bevoegde rechter te steunen op basis van de eigen, toegewezen bevoegdheden nog niet expliciet door de rechtspraak bevestigd is.

Volgens de Juridische Dienst houdt de Raad van State, en mogelijk ook het Grondwettelijk Hof nog steeds vast aan de impliciete bevoegdheden als enige mogelijkheid voor de deelstaten om de bevoegde rechtbank voor geschillenbeslechting aan te duiden.

Bovendien zou de decreetgever bij deze bevoegdheidsuitoefening ook het evenredigheidsbeginsel moeten respecteren.

2) De impliciete bevoegdheden

De juridische dienst van het Vlaams Parlement geeft toelichting bij de mogelijkheid voor de Vlaamse decreetgever om te bepalen welke rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van geschillen in verband met de onroerende voorheffing, op basis van de zogenaamde impliciete bevoegdheden.

Dit kan enkel onder de volgende voorwaarden :

- de decreetgever zal moeten aantonen waarom die bevoegdheidstoekenning noodzakelijk is om de eigen fiscale bevoegdheid inzake de onroerende voorheffing uit te oefenen
- de betreden federale bevoegdheid moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling
- de weerslag op de bestaande federale organisatie van de bevoegdheidsverdeling tussen de rechtbanken moet marginaal zijn.

3) Bevindingen van de Vlaamse Belastingdienst.

a) Het arrest van het Arbitragehof van 21 september 2005.

De Vlaamse Belastingdienst is de mening toegedaan dat het arrest nr. 144/2005 van het Arbitragehof van 21 september 2005¹ in verband met de leegstandsheffing het meest relevant is voor de hier opgeworpen problematiek, aangezien de Vlaamse Belastingdienst de inning verzorgt zowel van de onroerende voorheffing als van de leegstandsheffingen. Verwacht kan dan ook worden dat het Grondwettelijk Hof voor de onroerende voorheffing een gelijkaardig standpunt zal innemen.

Om dit arrest te kaderen dient eerst gewezen te worden op de huidige situatie waarbij de geschillen met betrekking tot de leegstandsheffing (zowel voor woningen en gebouwen als bedrijven) beslecht worden door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel (en dit eveneens in toepassing van art 632 Ger. W.). Ook inzake leegstandsheffing is de plaats van het ontvangkantoor dus bepalend.

Enkel met betrekking tot het contentieux inzake verzet tegen het dwangbevel bepaalt art 40§2 van het decreet van 22 december 1995, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van 1996 dat binnen dertig dagen na de betekening van het dwangbevel de belastingplichtige bij deurwaardersexploot een met redenen omkleed verzet kan aantekenen, houdende dagvaarding van het Vlaamse Gewest bij de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar het onroerend goed gelegen is. Een gelijkaardige bepaling vindt men ook terug in artikel 31§2 van het decreet van 19 april 1995 houdende

¹ Arbitragehof nr. 144/2005, 21 september 2005 (prejudiciële vraag), A.P.M. 2005 (samenvatting), afl. 8, 183; A.A. 2005, afl. 4, 1847; <http://www.const-court.be> (26 september 2005); B.S. 7 oktober 2005 (uittreksel), 43367 en <http://staatsblad.be> (13 oktober 2005); F.J.F. 2006, afl. 3, 199, noot; L.R.B. 2005 (samenvatting), afl. 4, 270; RABG 2005, afl. 18, 1654; R.G.C.F. 2005 (samenvatting), afl. 5, 343; R.W. 2006-07 (samenvatting), afl. 8, 369 en <http://www.rwe.be> (25 januari 2007); T.G.R. - T.W.V.R. 2006, afl. 1, 20, noot F.M.

maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten.

Een ruimere interpretatie van deze artikels, waarbij de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar het onroerend goed gelegen is, bevoegd zou zijn voor alle geschillen inzake de leegstandsheffing is echter strijdig met de grondwet.

Op dit punt kan dus verwezen worden naar het arrest van 21 september 2005 van het Arbitragehof n.a.v. een prejudiciële vraag gesteld bij vonnis van 19 november 2004 door de Arrondissementsrechtbank te Brugge. De vraag luidde als volgt:

“Is artikel 40, § 2, van het decreet van 22 december 1995, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van 1996, in de ruime interpretatie dat het de territoriale bevoegdheid van de rechter regelt bij elke betwisting over de heffing op grond van het decreet, strijdig met artikel 146 van de gecoördineerde Grondwet, namelijk in zoverre het de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken bepaalt en aldus een aangelegenheid regelt die door artikel 146 van de gecoördineerde Grondwet aan de federale wetgever is voorbehouden?”

De Arrondissementsrechtbank te Brugge was (onterecht) uitgegaan van de ruimere interpretatie van artikel 40, § 2, van het decreet van 22 december 1995.

Zoals reeds vermeld regelt dit artikel enkel de rechtspleging van verzet tegen een dwangbevel. (Het Hof heeft in de arresten nrs. 58/2003 en 126/2003 de bevoegdheid van de decreetgever op dit punt aanvaard.)

In de ruime interpretatie van de verwijzende rechter regelt deze bepaling de rechtspleging bij elk geschil betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen en dus niet enkel de rechtspleging van verzet tegen een dwangbevel.

Aangezien het arbitragehof echter gebonden was door de interpretatie van de verwijzende rechter had het de mogelijkheid zich uit te spreken over de problematiek die hier aan bod komt.

Het antwoord van het arbitragehof was duidelijk:

B.3.(lid 2)De overeenstemming met de bevoegdheidverdelende regels wordt nu in het geding gebracht in zoverre de betwiste bepaling de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar het onroerend goed is gelegen, zou aanwijzen als het bevoegde rechtscollege dat kennis neemt van elke betwisting over de leegstandsheffing en aldus de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken zou regelen. Doordat de decreetgever de rechtbank van de plaats waar het onroerend goed is gelegen als territoriaal bevoegd zou aanwijzen, zou hij afwijken van artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek. Die bepaling, zowel in de oude versie ervan als in die welke voortvloeit uit de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken, maakt de rechter van de plaats van het inningskantoor bevoegd.

B.4. Noch uit de tekst van de in het geding zijnde bepaling, noch uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de bedoeling van de decreetgever was om door artikel 40, § 2, van het decreet van 22 december 1995 een algemene fiscale geschillenprocedure inzake de leegstandsheffingen in te voeren (Parl. St., Vlaamse Raad, 1995-1996, nrs. 147/1 tot 147/25). Meer nog, naar aanleiding van de wijziging van het decreet van 22

december 1995 bij het decreet van 30 juni 2000, heeft de Vlaamse decreetgever bevestigd dat de gemeenrechtelijke fiscale procedure van de artikelen 632 en 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is in het kader van de geschillen met betrekking tot de leegstandsheffing (Parl. St., Vlaams Parlement, 1999-2000, nr. 277/1, p. 12). Ook de Vlaamse Regering zegt in haar memorie voor het Hof niet in te zien waarom de in het geding zijnde bepaling, in de interpretatie van de verwijzende rechter, aanvaardbaar zou zijn.

B.5. Nu blijkt dat de decreetgever geen algemene fiscale geschillenprocedure inzake de leegstandsheffingen heeft willen invoeren, is niet voldaan aan de noodzakelijkheidsvoorwaarde van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Vermits niet is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van die bepaling, is de decreetgever niet bevoegd om de territoriale bevoegdheid van de hoven en rechtbanken bij elke betwisting over de leegstandheffing te regelen. De omschrijving van de bevoegdheden van de rechtscollages behoort immers, op grond van artikel 146 van de Grondwet, in beginsel tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever.

Aldus kan het voormelde artikel 10 geen verantwoording bieden voor de in B.3 vermelde ruime interpretatie van de in het geding zijnde bepaling.

B.6. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord

b) De noodzakelijkheidsvoorwaarde bij het aanwenden van de impliciete bevoegdheden

Wanneer de decreetgever, gebruik makend van de impliciete bevoegdheden, de territoriale bevoegdheidsregeling zou willen wijzigen, moet deze aantonen waarom een specifieke bevoegdheidsregeling noodzakelijk is, om de eigen fiscale bevoegdheid inzake de onroerende voorheffing uit te oefenen.

De vraag is dus of voor de territoriale bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken inzake de onroerende voorheffing voldaan is aan deze noodzakelijkheidsvoorwaarde.

Uit de overwegingen opgenomen in het arrest van het Arbitragehof, vermeld sub a) blijkt dat deze voorwaarde door het Hof strikt geïnterpreteerd wordt.

In een ander arrest waarin de toepassing van de impliciete bevoegdheden wel effectief werd aanvaard (arrest nr. 19/2001 van 14 februari 2001) ging het om een regeling, die de territoriale bevoegdheid vastlegde in overeenstemming met de toen geldende federale regeling vervat in art. 632 Ger.W.

Men kan zich afvragen hoe men zou kunnen argumenteren dat een wijziging van de territoriale bevoegdheid van de hoven en rechtbanken nu plots *noodzakelijk* zou geworden zijn voor de uitoefening van de eigen fiscale bevoegdheid inzake onroerende voorheffing, terwijl deze bevoegdheid reeds bijna 10 jaar door de Vlaamse administratie (eerst ABAFIM, nadien het IVA Vlaamse Belastingdienst) zonder noemenswaardige problemen wordt uitgeoefend.

Sinds 1999 wordt de inning van de onroerende voorheffing verzorgd door de diensten van de Vlaamse overheid. Sindsdien is ook de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent bevoegd voor de rechtszaken onroerende voorheffing. Men kan dan nu bezwaarlijk aantonen dat

het noodzakelijk zou zijn voor de uitoefening van de fiscale bevoegdheden van het Vlaamse Gewest om een andere regeling te voorzien.

Daarnaast moet er ook op worden gewezen dat voor iedereen duidelijk is dat de rechtbank van eerste aanleg te Gent op basis van art. 632 Ger. W. bevoegd is. Door een specifieke Vlaamse bepaling te voorzien, zou men prima facie kunnen denken de rechtszekerheid nog te verhogen. Doch hierdoor zou men afwijken van de algemeen geldende regeling in het fiscaal recht. Vraag is of dit dan wel een verbetering is. Ook in dat opzicht is de noodzakelijkheidsvereiste moeilijk aan te tonen.

Een ander mogelijk argument ter staving van de noodzaak om de rechtszaken tussen meerdere rechtbanken te spreiden, is de eventuele overbelasting van bepaalde rechtbanken.

Het aantal dossiers onroerende voorheffing dat momenteel voor de rechtbank van eerste aanleg te Gent hangende is echter vrij beperkt, zeker in verhouding tot het aantal belastingplichtigen. Dit blijkt uit volgend overzicht (situatie 30/9/2008):

JAAR	AANTAL	EERSTE AANLEG			HOGER BEROEP			HANGEND
		POSITIEF	NEGATIEF	TOTAAL	POSITIEF	NEGATIEF	TOTAAL	
2000	59	15	17	32	1	6	7	20
2001	244	41	27	68	5	7	12	164
2002	143	51	26	77	2	1	3	63
2003	177	47	15	62	2	1	3	112
2004	310	46	13	59	1	1	2	249
2005	265	14	4	18	0	1	1	246
2006	232	5	2	7	0	2	2	223
2007	83	0	4	4	0	0	0	79
2008	2	0	0	0	0	0	0	2
ANDERE	23	14	4	18	0	1	1	4
	1538	233	112	345	11	20	31	1162,00

Dat niet meer rechtszaken worden ingespannen is wellicht eerder een gevolg van het feit dat het bedrag van de betwiste onroerende voorheffing bij particulieren relatief gering is. Ook de controles voorafgaand aan de inkohiering en de verregaande automatisatie binnen de Vlaamse Belastingdienst leiden tot een beperkt aantal rechtszaken. Op basis van voormelde cijfers kan men dan ook moeilijk aantonen dat een grote groep belastingplichtigen de negatieve gevolgen draagt van de huidige territoriale bevoegdheidsverdeling en dat daardoor een beroep op de impliciete bevoegdheden door de Vlaamse decreetgever gerechtvaardigd zou zijn.

De Vlaamse Belastingdienst ziet bijgevolg momenteel geen elementen die de noodzakelijkheid – een voorwaarde om beroep te doen op de impliciete bevoegdheden – zouden kunnen staven.

De hier aangehaalde problematiek zal zich in de toekomst mogelijks stellen wanneer de Vlaamse Belastingdienst zelf overgaat tot de inning van de cluster van de verkeersbelastingen. Aangezien met het oog op een efficiëntieverhoging wellicht ook in die materie zal geopteerd worden voor een grotendeels gecentraliseerde inning, zal moeten bekeken worden welke impact dit zal hebben op de belasting van de bevoegde rechtbanken en een territoriale spreiding voor deze groep van belastingen aangewezen is.

3. Conclusie

Hoewel erkend wordt dat dit voor een aantal belastingplichtigen praktische voordelen zou opleveren, zijn er weinig argumenten voorhanden waaruit zou kunnen blijken dat een aanpassing van de territoriale bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken noodzakelijk is voor de uitoefening van de fiscale bevoegdheden inzake onroerende voorheffing.

Bijgevolg is het volgens de Vlaamse Belastingdienst onwaarschijnlijk dat voldaan is aan de voorwaarden voor de Vlaamse decreetgever om op basis van de impliciete bevoegdheden van de deelstaten, de bevoegdheidsverdeling van de rechtbanken inzake de onroerende voorheffing, zoals deze van toepassing is in het Vlaams Gewest, te wijzigen.

De Vlaamse belastingdienst.
19 november 2008.